

---

## Personellressurser og pasientbehandling

---

KORRESPONDANSER

ASBJØRN STØYLEN

Medisinsk avdeling  
Regionsykehuset i Trondheim

---

I Tidsskriftet nr. 25/2000 er det en artikkel av Dag Bratlid – en studie av stillingsveksten, spesielt legestillinger, sammenholdt med pasientbehandling ved Regionsykehuset i Trondheim i perioden 1995 – 99 (1). Materialet består av sykehusets årsrapporter. Metodene består av tabellering av tallene for antall stillinger og pasientbehandlinger, utregning av prosentvis endring og beregning av antall pasienter behandlet per lege.

Som ansatt ved en ”verstingavdeling”, nemlig medisinsk avdeling som har hatt en 79 % økning i antall leger, mot bare 32 % økning i poliklinisk behandling og 12 % økning i antall innleggelser, vil jeg gjerne få komme med noen tilleggsopplysninger. I perioden som omtales, ble vaktordningen for underordnede lagt om, slik at hele vekten for tre underordnede ble aktiv, mot tidligere passiv på huset (1/3 time) fra kl 2400 til kl 0800. Dette var nødvendig, ut fra økende antall henvendelser på vakt. Denne omleggingen medførte at vekten ble lagt om, og startet kl 1430 i stedet for kl 0800, med andre ord, tre normale legedagsverk ble fjernet hver dag. I tillegg er vaktbemanning i mottakelse på dagtid, kveldstid og i helg blitt økt, også på bekostning av antall underordnede på post. Dette er så, gradvis, men bare delvis blitt kompensert med økning i antall stillinger. Og hva med bruk av tilfeldig og fast overtid, hva med frivillig vakt ved poliklinikker i samme periode? Tallmaterialet slik det blir presentert, er tilnærmet verdiløst når man ikke har gått inn og analysert fordelingen av arbeidstid i tjenesteplaner.

Det som er mer beklagelig, er at Bratlids arbeid også ble publisert i Adresseavisen (2). I denne artikkelen er det atskillig færre reserverasjoner enn i artikkelen i Tidsskriftet. Det sies relativt reserverasjonsløst at ”det er en generell trend at helsearbeiderne driver mindre behandling enn før”. Jeg kan ikke se at Bratlid har belegg for dette i sitt materiale. Dette har så i den pågående debatt om RiT 2000 i Trondheim, avstedkommet utspill fra politikere. I Adresseavisen 21. oktober sier fylkestingsmedlem for Fr.p. Morten Ellefsen at ”Legene truer

demokratiet”, og i samme artikkel at ”nå viser det seg at selv om man får flere leger, blir ikke pasientbehandlingen mer effektiv. Jeg tror at en av årsakene kan være nettopp denne maktkampen mellom profesjoner”.

Når man skal gjøre en studie av sykehusenes effektivitet (eller rettere: ”produktivitet”), vil det være en fordel å benytte seg av de data som er tilgjengelige, for å besvare spørsmål som reises. Dette ville gi en mer fruktbar analyse enn bare å spekulere høyt, og spesielt i dagspressen.

---

## LITTERATUR

1. Bratlid D. Personellressurser og pasientbehandling ved et regionsykehus Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 3021 – 6.
2. Weisser A. Sykehuset utnytter ikke legene. Adresseavisen 20.10.2000: 5.

---

Publisert: 20. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.